

ministriv Ukrainy vid 14.09.2002r. za №538-r. [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/538-2002-%D1%80>

8. Sukrusheva H.O. Neobkhidnist' prohnuzuvannya vydatkiv mistsevykh byudzhativ v suchasnykh umovakh rozvytku ekonomiky Ukrainy. / H.O. Sukrusheva // Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti. - 2011. – № 36. – S.66-89.

9. Yanul' I.Ye. Zastosuvannya prohranno-tsil'ovoho metodu formuvannya byudzhativ / I.Ye. Yanul' // Finansy Ukrainy. – 2003. – № 8. – S.19-22.

Рецензент: Єлісєєва О.К., д.е.н., професор, зав. кафедрою статистики, обліку та економічної інформатики Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара.

20.12.2014

УДК 334.02 (332.14)

Гургула Тетяна

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АГЕНЦІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЯК ІНСТИТУЦІЙНИХ ПОСЕРЕДНИКІВ З РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

У статті акцентується увага на фінансуванні діяльності інституційних посередників з реалізації державної регіональної політики в особі агенцій регіонального розвитку. Автор розглядає проблему в розрізі двох аспектів: мова йде про можливі фінансові кошти на започаткування діяльності інституційного посередника та про можливість фінансування поточної діяльності інституції. З урахуванням закордонного досвіду створення та функціонування мережі інститутів посередництва публічного та приватного секторів з реалізації державної регіональної політики автор розглядає можливі альтернативні джерела фінансування поточної діяльності агенції регіонального розвитку в Україні. Запропоновано поділ інституцій посередництва, що утворюються та функціонують як некомерційні організації, за критерієм диверсифікованості джерел їх фінансування.

Визначено види послуг, що можуть бути запропоновані агенцією з реалізації державної регіональної політики для різних замовників та виступати як альтернативне бюджетному фінансуванню джерело доданої вартості.

Ключові слова: регіональна політика, партнерство, агенція регіонального розвитку, інституційний посередник, фінансування, організаційно-правова форма.

Гургула Татьяна

ФИНАНСОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АГЕНТСТВ РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ КАК ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ ПОСРЕДНИКОВ ПО РЕАЛИЗАЦИИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ РЕГИОНАЛЬНОЙ ПОЛИТИКИ

В статье акцентируется внимание на финансировании деятельности институциональных посредников по реализации государственной региональной политики, в качестве которых выступают агентства регионального развития. Автор рассматривает проблему в разрезе двух аспектов: речь идет о возможных финансовых средствах, выступающих в виде стартового капитала, и о возможности финансирования текущей деятельности институционального посредника. С учетом зарубежного опыта создания и функционирования сети институтов посредничества публичного и частного секторов по реализации государственной региональной политики автор рассматривает возможные альтернативные источники финансирования текущей деятельности агентства регионального развития в Украине. Предложена классификация институтов посредничества, возникающих и функционирующих как некоммерческие организации, по критерию диверсификации источников их финансирования. Определены виды услуг, которые могут быть предложены агентством в сфере реализации государственной региональной политики для различных заказчиков и выступать в качестве альтернативного бюджетному финансированию источника добавленной стоимости.

Ключевые слова: региональная политика, партнерство, агентство регионального развития, институциональный посредник, финансирование, организационно-правовая форма.

**FINANCIAL PROVISION OF REGIONAL DEVELOPMENT
AGENCIES' ACTIVITY AS INSTITUTIONAL
INTERMEDIARIES FOR IMPLEMENTATION OF THE STATE
REGIONAL POLICY**

The article focuses on the funding the activities of institutional intermediaries that implement regional policy and represented by regional development agencies. The author considers this problem in the context of two aspects: it comes about the possible financial resources at the beginning of the institutional intermediary' activity and about the possibility of financing the current activities of such institutions. Taking into account the international experience of creating and functioning of the network of public and private sectors mediation institutions implementing regional policy the author examines the possible alternative sources of financing current operations of regional development agencies in Ukraine. A classification of mediation institutions, which are formed and functioning as a non-profit organization, under the criterion of diversification the sources of their funding is proposed. The kinds of services that can be offered by the agency which implements state regional policy for different customers are defined being the thereby as an alternative budget financing source of added value.

Keywords: regional policy, partnership, Regional Development Agency, an institutional broker, finance, organizational and legal form.

Постановка проблеми. Регіональна політика незалежної України, поступово втілюючи передовий досвід європейських країн, переходить на свій новий рівень. Важливе місце в ній відводиться інституціям партнерства влади та приватних компаній в системі формування та реалізації регіональних планів економічного та соціального розвитку. Серед інституційних партнерів з реалізації державної регіональної політики, діяльність яких побудована на механізмі взаємодії влади, бізнесу та громадськості, ключову роль відіграють агенції регіонального розвитку, як фокусні центри стратегічного планування та супроводження проектів розвитку територій, діяльність яких спрямовується на активізацію функціонування економіки регіону,

забезпечення його комплексності та збалансованості з метою зростання рівня життя населення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В наукових працях вітчизняних дослідників, зокрема тих, що підготовлені за сприяння закордонних проектів партнерства [1] та тих, що зорієнтовані на запровадження європейських принципів господарювання [2], піднімається питання необхідності та доцільності формування в Україні мережі інституційних структур в особі агентств регіонального розвитку на засадах державно-приватного партнерства, яке сьогодні хоч і має певні законодавчі підвалини, проте не використовується належним чином, з огляду на що, потенціал партнерських відносин держави та приватного сектору у майбутньому розвитку адміністративно-територіальних одиниць країни вбачається доволі суттєвим. Акцентують увагу науковці, зокрема І. Студенніков та В. Ткаченко і на хибності вітчизняного підходу відносно створення подібної мережі інститутів посередництва в Україні для підтримки процесів регіонального розвитку, який полягав у штучному продукуванні інституцій без урахування їх специфічних особливостей [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Початок епохи нових реформ в Україні посилив актуальність питання, зокрема з огляду на наміри нового уряду прийняти Закон «Про засади державної регіональної політики», в якому передбачається створення агенції регіонального розвитку як неприбуткової установи, що утворюється на засадах партнерства між державним, приватним та громадським секторами, організаціями роботодавців та їх об'єднаннями з метою ефективної реалізації державної регіональної політики [4]. Відповідно до законопроекту співзасновниками агенцій регіонального розвитку можуть також бути регіональні торгово-промислові палати, регіональні асоціації підприємців, регіональні представництва всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи асоціації органів місцевого самоврядування регіону, вищі навчальні заклади, наукові установи, профільні громадські об'єднання регіону [4, ст. 18]. Актуалізація питання щодо утворення в країні мережі агентств регіонального розвитку викликає необхідність дослідження джерел фінансування як діяльності інституційного

посередника так і заходів відносно реалізації ним регіональної політики.

Постановка завдання. З урахуванням викладеного вище, в роботі досліджуватиметься специфіка фінансування діяльності інституційних посередників в Україні з реалізації державної регіональної політики в особі агенцій регіонального розвитку в контексті альтернативних джерел фінансування стартового капіталу та можливостей фінансування поточної діяльності цих інституцій.

Основний матеріал дослідження. Фінансування діяльності інституційних посередників з реалізації державної регіональної політики в особі агенцій регіонального розвитку, на наш погляд, – одна з найбільш серйозних проблем серед тих, що постають перед цими інституціями. Недарма науковці, говорячи про загальний алгоритм функціонування агентств регіонального розвитку, саме фінансування діяльності інституційного посередника висувають на перше місце, в їх числі і відомий російський дослідник Полтерович [5]. З урахуванням першочерговості проблеми фінансування інституцій посередництва, повністю слід погодитися з науковцями з приводу того, що головною помилкою при створенні агенцій є їх забезпечення недостатнім капіталом при постановці грандіозних цілей, що призводить у підсумку до конфлікту з місцевою владою або до браку коштів; натомість достатня кількість основних фондів та фінансових засобів дають можливість агенції правильно функціонувати [6, с. 127].

Говорячи про джерела фінансування агенцій регіонального розвитку слід розрізняти дві сторони проблеми: фінансові кошти на започаткування діяльності інституції та фінансові кошти на фінансування її поточної діяльності.

При започаткуванні діяльності інституції вибір джерел фінансування спирається на організаційно-правову форму агенції. Відповідно до закордонного досвіду, агенції, які використовують комерційну діяльність, частіше за все обирають форму акціонерного товариства, рідше – форму товариства з обмеженою відповідальністю. Для ведення діяльності некомерційного характеру використовується форма фонду та об'єднання. При цьому слід наголосити на тому, що, з одного боку, юридична форма агенції є результатом рішень суб'єктів, які входять до його складу, вона залежить від тієї мети, яку переслідує інституція, а також

способів її реалізації, а з іншого боку, вибір юридичної форми пов'язується з методами фінансування. У кожному конкретному випадку особливе значення має те, які інституції є засновниками агенції та постачальниками її початкового статутного капіталу. Чіткої регламентації відсотку внесків до статутного фонду інституції при започаткуванні її діяльності у світі не існує. Наприклад, у Польщі, частка приватного капіталу агентств регіонального розвитку, які утворювалися у формі акціонерного товариства коливається від 1,2% до 48% [6, с. 130], інша частина вносилася місцевими та регіональними інституціями; частина агентств регіонального розвитку Польщі взагалі утворювалася виключно на регіональні кошти.

Іншим не менш важливим аспектом після добору коштів на започаткування діяльності інституційного посередника є фінансування його поточної діяльності. При цьому однозначності відносно того, яким чином агенції заробляють теж немає.

В контексті цього аспекту проблеми нами пропонується поділ інституційних посередників з реалізації регіональної політики в особі агенцій регіонального розвитку, що утворюються та функціонують як некомерційні організації, на такі групи:

- агенції, що здійснюють свою діяльність за рахунок членських внесків;
- агенції, що здійснюють свою діяльність за рахунок благодійних внесків, доходів від цільового капіталу;
- агенції, що здійснюють свою діяльність за рахунок міжнародних та державних грантів;
- агенції, що використовують у якості основного джерела свого розвитку бюджетні асигнування.

У країнах Західної Європи та США фінансування діяльності агенцій регіонального розвитку відбувається шляхом так званого постійного схрещування власного фінансування агенції з бюджетними коштами. Натомість у нашого найближчого сусіда – Польщі фінансування діяльності відбувається лише на базі «добутих» коштів, проте обов'язково береться до уваги необхідність диверсифікації джерел фінансування.

У разі якщо фінансування агенції регіонального розвитку відбувається виключно за рахунок бюджетних коштів, однією з можливих схем такого фінансування може слугувати схема, розглянута Балацьким Є.В [7]: агенція наділяється фінансами від

центральної, регіональної та місцевої влади у різних пропорціях, тим самим утворюється фонд агенції, який у свою чергу складається з тактичної частини (фінанси на оплату утримання власне агенції та її кадрів) та стратегічну частину (фінанси для підтримки важливих для регіону проектів). У контексті виключно бюджетної схеми фінансування діяльності інституційного посередника актуалізується питання відносно створення фонду агенції чи фонду регіонального розвитку, діяльність якого, на наш погляд, має узгоджуватися з діяльністю всіх державних та недержавних інститутів, відповідальних за реалізацію державної регіональної політики, до яких належать і агенції регіонального розвитку.

З огляду на обмеженість бюджетних коштів сподіватися на повноцінне фінансування діяльності агенцій регіонального розвитку в Україні не варто. Відповідно, інституції мають диверсифікувати свої доходи, тим паче, що закон України «Про державно-приватне партнерство» цього не заперечує, визнаючи можливими джерелами фінансування інститутів партнерства такі джерела: фінансові ресурси приватного партнера; фінансові ресурси, запозичені в установленому порядку; кошти державного та місцевих бюджетів; інші джерела, не заборонені законодавством [8, ст. 9]. Зазначене дозволяє констатувати можливість диверсифікації в Україні джерел фонду агенції регіонального розвитку.

З приводу створення подібного фонду, на нашу думку, корисним для України може слугувати досвід Республіки Молдова, що просуваючись до єдиного європейського простору, запровадила у практику господарювання найкращий європейський досвід реалізації політики регіонального розвитку. Фінансування проектів, програм а також інших витрат, які пов'язані з організацією та функціонуванням агенцій регіонального розвитку в цій країні здійснюється за рахунок фонду регіонального розвитку. При цьому слід вказати на те, що питання утворення національного фонду регіонального розвитку регламентовано у країні законодавчо. Так у законі про регіональний розвиток країни зазначається, що національний фонд регіонального розвитку, що формується як з щорічних асигнувань державного бюджету на проведення політики регіонального розвитку, так і інших джерел, утворюється для фінансування проектів та програм регіонального розвитку. При цьому щорічні асигнування з державного бюджету складають 1%

від доходів державного бюджету на відповідний період. У фонд можуть залучатися і інші фінансові кошти з публічного та приватного секторів на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях у тому числі ті, що отримуються по лінії програм допомоги Європейського Союзу. На агенції регіонального розвитку покладено зобов'язання здійснення фінансових операцій по виконанню інвестиційних проектів [9, ст. 6]. Кошторис витрат агенцій регіонального розвитку у республіці Молдова узгоджується з Радою регіонального розвитку та затверджується органом, що здійснює політику регіонального розвитку. Дохід, що агенція отримує від економічної діяльності використовується лише після погодження з Радою регіонального розвитку та затвердження органу, що здійснює політику регіонального розвитку.

Про доцільність утворення фонду регіонального розвитку в Україні «на накопичувальних засадах з чітким визначенням принципів, критеріїв та механізмів розподілу коштів відповідно до пріоритетів розвитку держави та її регіонів» висловлювалися вітчизняні науковці, зокрема М. Кушнір, І. Валюшко [10]. Однак, на думку дослідників створення такого фонду зумовлює, в першу чергу, необхідність прийняття відповідного закону, по-друге, внесення певних змін до Бюджетного кодексу країни.

Слід констатувати, у разі, якщо діяльність інституції не фінансується за рахунок бюджетних коштів, типовими джерелами фінансування агенцій регіонального розвитку нам вбачаються або грантові програми, або кошти від надання послуг. Грантові програми передбачають виконання проектів на основі договору з відповідним грантодавцем (донором). Фінансування грантових програм може здійснюватись з різних джерел – благодійних фондів, програм міжнародної технічної допомоги, програм соціальної відповідальності компаній. Альтернативним джерелом фінансування агенції регіонального розвитку можуть виступати кошти від надання агенцією повторювального набору завдань, які можуть виконуватись для різних замовників і приносити для них додану вартість.

В Україні агенції мають доволі широке поле для надання послуг. На думку В. Воробей, К. Кравчук, Л. Мочарської, Л. Музиченко та Н. Цюри сфера діяльності подібних інституцій може поширюватися на такі сфери як: інфраструктура, енергоефективність, розвиток малого та середнього бізнесу, інновації та інвестиції, навчання та

освіта, соціальна активність. При цьому у коло можливих послуг агенції, на думку науковців, можуть входити такі: курси та програми у спеціалізованих навчальних центрах, розробка техніко-економічного обґрунтування проектів, супровід інвестиційних проектів, адміністрування бізнес-інкубаторів, управління консорціумом інвесторів, розробка планів благоустрою територій, підготовка проектних заявок, організація ділових заходів, адміністрування програм, розробка та оцінка бізнес-планів, управління проектами, підготовка маркетингових матеріалів, промоція товарів та послуг, навчальні курси з навичок, вмінь та знань, рекрутингові послуги, ріелторські послуги та низка інших [11, с. 72].

Якщо ж поглянути на вітчизняну практику створення подібної мережі інститутів посередництва в Україні для підтримки процесів регіонального розвитку, що утворюються за місцевої ініціативи та за відсутності законодавчого регулювання, можна сміливо стверджувати, що діяльність утворених в країні структур, які ототожнюють себе з агенціями регіонального розвитку, є досить різноплановою. На офіційних інтернет-сторінках цих інституційних посередників, серед послуг, що надаються інституціями значиться таке: проведення досліджень й аналізу розвитку регіону та територіальних громад; стратегічне планування; розробка та впровадження планів, проектів, програм розвитку регіону й територіальних громад; розробка та експертиза бізнес-планів та інвестиційних проектів; надання інформаційної та консультативної підтримки органам державної влади та місцевого самоврядування; організація семінарів, конференцій, круглих столів, навчальних програм, створення навчальних центрів, обмін досвідом з іншими регіонами й країнами; співробітництво з закордонними агенціями регіонального розвитку та іншими недержавними організаціями (інноваційними центрами, бюро технологічного розвитку, і тому подібне) в напрямку використання їх досвіду щодо діяльності, яка спрямована на структурну перебудову та розвиток території; ініціювання ділової активності щодо створення нових робочих місць та виробництв; допомога місцевим компаніям, фірмам, підприємствам, науковим закладам та ін. у пошуку партнерів, інвесторів та виробників продукції і послуг завдяки проведенню презентацій, рекламної діяльності і маркетингових досліджень; розробка ефективних систем мотивації персоналу; розробка

корпоративних стандартів обслуговування покупців; розробка положень та посадових інструкцій та оптимізація організаційної структури управління; рекламування новітніх технологій та продуктів закордонних партнерів та ін.

Висновки. Агенції регіонального розвитку, діяльність яких побудована на механізмі взаємодії влади, бізнесу та громадськості, покликані відігравати ключову роль з реалізації державної регіональної політики з огляду на їх потенційну спрямованість відносно активізації функціонування економіки регіону, забезпечення його комплексності та збалансованості з метою зростання рівня життя населення. Однією з найбільш серйозних проблем, що постають перед цими інституціями, є фінансування їх діяльності; до її вирішення слід підходити з позиції фінансових можливостей започаткування діяльності інституції та альтернативних джерел фінансування поточної діяльності агенції. Вибір джерел фінансових коштів у якості внесків до статутного фонду інституції при започаткуванні її діяльності залежить від того, які інституції є засновниками агенції та постачальниками її початкового статутного капіталу: це можуть бути як виключно бюджетні кошти так і кошти приватного сектору у відповідному співвідношенні з бюджетним фінансуванням. З позиції іншого аспекту проблеми альтернативними джерелами фінансування поточної діяльності агенції можуть слугувати фінансові ресурси приватного партнера; фінансові ресурси, запозичені в установленому порядку; кошти державного та місцевих бюджетів; інші джерела, не заборонені вітчизняним законодавством. Можливими джерелами фінансування агенцій регіонального розвитку вбачаються також грантові програми та кошти від надання інституціями послуг різним замовникам в контексті реалізації державної регіональної політики.

Література

1. Как создать жизнеспособное агентство местного развития: практическое руководство для украинских городов и районов [проект ЕС /ПРООН «Поддержка регионального развития Крыма»]. – ПРООН, 2013. – 42 с.

2. Інститути та інструменти розвитку територій. На шляху до Європейських принципів / [За ред. С. Максименка]. – К.: Київський центр інституту Схід-Захід, 2011. – 244с.

3. Студенніков І. Інституційна інфраструктура регіонального розвитку в Україні: сучасний стан і проблеми формування / І. Студенніков, В. Ткаченко // Економічний часопис-XXI. – 2005. – №9-10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://soskin.info/ea.php?pokazold=20050912&n=9-10&y=2005>.
4. Про засади державної регіональної політики: проект закону від 13.06.2014 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JG35168A.html.
5. Полтерович В. М. Региональные институты модернизации / В. М. Полтерович // Экономическая наука современной России. – 2011. – №4(55). – С. 8-17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cemi.rssi.ru/ecr>.
6. Агентства регионального и местного развития // Развитие территории: рынок занятости и местное развитие: польский опыт: материалы агентства регионального развития «Донбасс». – Донецк. 2000. – С. 88-135.
7. Балацкий С. В. Агентства регионального развития и их особенности: международный опыт / С. В. Балацкий // Капитал страны: федеральное интернет издание. – 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kapital-rus.ru/articles/article/204710>.
8. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 № 2404-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.
9. Regional Development in the Republic of Moldova: the Law. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.adrsud.md/libview.php?l=en&idc=458&id=1287>.
10. Кушнір М. Щодо забезпечення дієвості агенцій та фондів регіонального розвитку у реалізації потенціалу розвитку регіонів України: аналітична записка / М. Кушнір, І. Валюшко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/710>.
11. Економічний розвиток територій: агенції місцевого розвитку / [В. Воробей, К. Кравчук, Л. Мочарська та ін.]. – ДЕТК, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ppv.net.ua/economic-development/publications/leda/langswitch_lang/ua.

1. Kak sozdat` zhy`znesposobnoe agentstvo mestnogo razvy`ty`ya: prakty`cheskoe rukovodstvo dlya ukray`nsky`x gorodov y` rajonov [proekt ES /PROON «Podderzhka regy`onal`nogo razvy`ty`ya Kыma»]. – PROON, 2013. – 42 s.

2. Insty`tuty` ta instrumenty` rozvy`tku tery`torij. Na shlyaxu do Yevropejs`ky`x pry`ncy`piv / [Za red. S. Maksy`menka]. – K.: Ky`yivs`ky`j centr insty`tutu Sxid-Zaxid, 2011. – 244s.

3. Studennikov I. Insty`tucijna infrastruktura regional`nogo rozvy`tku v Ukrayini: suchasny`j stan i problemy` formuvannya / I. Studennikov, V. Tkachenko // Ekonomichny`j chasopy`s-XXI. – 2005. - #9-10 [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://soskin.info/ea.php?pokazold=20050912&n=9-10&y=2005>.

4. Pro zasady` derzhavnoyi regional`noyi polity`ky`: proekt zakonu vid 13.06.2014 roku. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JG35168A.html.

5. Polterovy`ch V. M. Regy`onal`nye y`nsty`tuty moderny`zacy`y` / V. M. Polterovy`ch // Эkonomy`cheskaya nauka sovremennoj Rossy`y`. – 2011. – #4(55). – S. 8-17. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://www.cemi.rssi.ru/ecr>.

6. Agentstva regy`onal`nogo y` mestnogo razvy`ty`ya // Razvy`ty`e terry`tory`y`: рынок zanyatosty` y` mestnoe razvy`ty`e: pol`sky`j opyt: matery`aly agentstva regy`onal`nogo razvy`ty`ya «Donbass». – Doneczk. 2000. – S. 88-135.

7. Balaczky`j Ye. V. Agentstva regy`onal`nogo razvy`ty`ya y` y`x osobennosty`: mezhdunarodny`j opyt / Ye. V. Balaczky`j // Kapy`tal strany: federal`noe y`nternet y`zdany`e. – 2012. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://kapital-rus.ru/articles/article/204710>.

8. Pro derzhavno-pry`vatne partnerstvo: Zakon Ukrayiny` vid 01.07.2010 # 2404-VI. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>.

10. Kushnir M. Shhodo zabezpechennya diyevosti agencij ta fondiv regional`nogo rozvy`tku u realizaciyi potencialu rozvy`tku regioniv Ukrayiny`: anality`chna zapy`ska / M. Kushnir, I. Valyushko. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <http://www.niss.gov.ua/articles/710>.

11. Ekonomichny`j rozvy`tok tery`torij: agenciyi misceвого rozvy`tku / [V. Vorobej, K. Kravchuk, L. Mochars`ka ta in.]. – DETK, 2013. [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu:

http://ppv.net.ua/economic-development/publications/leda/langswitch_lang/ua.

Рецензент: Ковальов А.І., д.е.н., професор, проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету

12.12.2014

УДК 658.14

Захарченко Олег, Альджу Бадр

ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ЕКСПОРТО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Стаття присвячена детальному вивченню фінансів експортно-орієнтованого підприємства. Дано визначення поняття фінансів підприємства, детально вивчена структура фінансових ресурсів, розглянуто механізм формування ресурсів підприємства. Розглянуто критерії оптимізації структури капіталу підприємства. Вивчено основні завдання, які покликане вирішити оптимальне управління фінансовими ресурсами. Дан розрахунок показників фінансової стійкості підприємства, аналіз фінансового стану та розглянуто варіанти оптимізації управління фінансовими ресурсами на прикладі конкретного підприємства ТОВ «Одеський завод «Нептун», що займається виробництвом апаратури для електрозв'язку. Детально вивчено зв'язок між структурою капіталу підприємства та вартістю підприємства. Для повної характеристики роботи підприємства на зовнішньому ринку розрахована динаміка експорту за останні 2 роки. На підставі всіх розрахунків дано висновки щодо оптимізації фінансової структури підприємства з урахуванням його експортної діяльності.

Ключові слова: підприємство, структура фінансових ресурсів, фінансовий аналіз, оптимізація управління, експорт.